

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2017 r.

Poz. 736

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 21 marca 2017 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 i 1579) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 191 i 298), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904),
 - 2) ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2138),
 - 3) ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60)
- oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 14 marca 2017 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 63 ust. 3 i art. 65 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904), które stanowią:

Art. 63. „3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 30 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 30, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 65. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 43, który wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) art. 28 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2138), który stanowi:

„Art. 28. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.”;

- 3) art. 369 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60), który stanowi:

„Art. 369. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1, art. 116–219, art. 314, art. 326–336, art. 347, art. 348, art. 358 i art. 359, które wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 4 pkt 9, 12, 14 lit. a, art. 15 pkt 26, pkt 29 lit. a w zakresie art. 22 ust. 1 pkt 3a, pkt 48, 49, pkt 54 w zakresie art. 36a ust. 14 i pkt 114 w zakresie art. 71d, art. 66 pkt 1, art. 80, art. 111 pkt 2, art. 113 pkt 2, art. 115, art. 220–223, art. 225–313, art. 315–325, art. 349–357 i art. 360–368, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;

- 3) art. 15 pkt 118 lit. f i h oraz pkt 123 lit. m, które wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2017 r.;
- 4) art. 15 pkt 31, pkt 32 w zakresie art. 22ac ust. 1, art. 22ae ust. 2, art. 22ak ust. 1 i art. 85b ust. 2 i 5, pkt 33–43, pkt 44 w zakresie art. 22ar i art. 22at ust. 1 pkt 1, pkt 46, 47 i 120, art. 105 i art. 337–346, które wchodzi w życie z dniem 15 lutego 2017 r.;
- 5) art. 4 pkt 5, 10 i 11, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r.;
- 6) art. 224, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r.;
- 7) art. 66 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 21 marca 2017 r. (poz. 736)

USTAWA

z dnia 24 sierpnia 1991 r.

o ochronie przeciwpożarowej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 3) prowadzenie działań ratowniczych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) zapobieżeniu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia – rozumie się przez to:
 - a) zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
 - b) tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2) działaniach ratowniczych – rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 3) innym miejscowym zagrożeniu – rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków;
- 4) krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym – rozumie się przez to integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń; system ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Rozdział 2

Zapobieganie pożarowi, klęsce żywiołowej lub innemu miejscowemu zagrożeniu

Art. 3. 1. Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

2. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa w ust. 1, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Art. 4. 1. Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- 2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
- 3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;

- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- 5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

1a. Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje – w całości lub w części – ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

2. Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.

2a. Osoby wykonujące czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w tym czynności, o których mowa w ust. 1, polegające na zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, powinny posiadać tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa lub ukończone w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studia wyższe w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego.

2b.¹⁾ Osoby niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z ust. 1, powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa.

2b.²⁾ Osoby niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z ust. 1, powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa.

3. (uchylony)

Art. 4a. 1. Uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej nabywa na okres 5 lat osoba, która ukończyła:

- 1) szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo
- 2) szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej

– zwane dalej „szkoleniami”.

2. Ukończenie szkoleń stwierdzają odpowiednio zaświadczenie o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo zaświadczenie o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

3. Okres 5 lat, na który nabywa się uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej, liczy się od dnia wystawienia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

4. Szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej należy ukończyć w okresie ważności nabytych uprawnień inspektora ochrony przeciwpożarowej.

5. Szkolenia prowadzi szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

6. Szkolenia na potrzeby ochrony przeciwpożarowej podmiotów organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.

7. Programy szkoleń opracowuje i zatwierdza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

8. Za szkolenia pobiera się opłatę.

9. Opłata za szkolenie wynosi do 50% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym szkolenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, 1948, 2036 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 2 i 38).

¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60), która wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.

10. Informację o wysokości opłaty za szkolenie podmioty, o których mowa w ust. 5, zamieszczają na swojej stronie internetowej.

11. Opłata za szkolenie stanowi:

- 1) w przypadku ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu wojewódzkiego, o którym mowa w art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 603 i 960 oraz z 2017 r. poz. 60);
- 2) w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – przychód, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, 1933, 2169 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60);
- 3) w przypadku szkół Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – przychód, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 191);
- 4) w przypadku pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu szkoły Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 19g pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) w przypadku instytutów badawczych Państwowej Straży Pożarnej – przychód, o którym mowa w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 371, 1079, 1311 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 202).

12. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakresy szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 2) elementy programów szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 3) wzór:
 - a) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
 - b) zaświadczenia o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 4) sposób i tryb wnoszenia opłaty za szkolenie

– kierując się rodzajem zadań przewidzianych dla osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 1, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wydawanych zaświadczeń, a także sprawności organizacji rekrutacji na szkolenia.

Art. 5. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu budowlanego lub terenu, objętych obligatoryjnym stowieniem systemów sygnalizacji pożarowej wyposażonych w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, w przypadku gdy w tym budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie nie działa jego własna jednostka ratownicza, jest obowiązany połączyć te urządzenia z obiektem komendy Państwowej Straży Pożarnej lub obiektem, wskazanym przez właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 6. 1. Właściwe urzędy, instytucje, organizacje, przedsiębiorcy lub osoby fizyczne są obowiązane uwzględnić wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej przy zagospodarowaniu i uzbrajaniu terenu.

2. Autorzy dokumentacji projektowej są obowiązani zapewnić jej zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

2a. (uchylony)

3. Obowiązek spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej ciąży także na wytwórcy maszyn, urządzeń i innych wyrobów oraz nabywcy licencji zagranicznych lub maszyn, urządzeń i innych wyrobów pochodzących z importu.

4. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, ciąży również na użytkowniku maszyn, urządzeń i innych wyrobów.

5. Rozpoczęcie eksploatacji nowej, przebudowanej lub wyremontowanej budowli, obiektu lub terenu, maszyny, urządzenia lub instalacji albo innego wyrobu może nastąpić wyłącznie, gdy:

- 1) zostały spełnione wymagania przeciwpożarowe;
- 2) sprzęt, urządzenia pożarnicze i ratownicze oraz środki gaśnicze zapewniają skuteczną ochronę przeciwpożarową.

6. Inwestor jest obowiązany zawiadomić komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla miejsca lokalizacji inwestycji o zakończeniu budowy obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem i o zamiarze przystąpienia do jego użytkowania, w celu zajęcia przez tego komendanta stanowiska, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, 961, 1165, 1250 i 2255).

7. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej przy zajmowaniu stanowiska niezwłocznie zawiadamia właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o zastrzeżeniach do rozwiązań zawartych w projekcie budowlanym uzgodnionym pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanego dalej „rzeczoznawcą”.

Art. 6a. 1. Wymagania ochrony przeciwpożarowej dotyczące obiektów budowlanych lub terenów mogą być w przypadkach określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej spełnione w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamiennie w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej ograniczają możliwość powstania pożaru, a w razie jego wystąpienia:

- 1) zapewniają zachowanie nośności konstrukcji przez określony czas;
- 2) zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz obiektu budowlanego;
- 3) zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie obiekty budowlane lub tereny przyległe;
- 4) zapewniają możliwość ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób;
- 5) uwzględniają bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

2. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji inwestycji na uzasadniony ekspertyzą techniczną wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą rozwiązania zamiennie w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej, może, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie:

- 1) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych;
- 2) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań określonych w postanowieniu;
- 3) nie wyrazić zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych.

Art. 6b. Projekt budowlany obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem oraz projekt urządzenia przeciwpożarowego wymagają uzgodnienia z rzeczoznawcą pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, zwanego dalej „uzgodnieniem”.

Art. 6c. W przypadku gdy projekt budowlany obiektu budowlanego zawiera rozwiązania inne niż wynikające z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej, rzeczoznawca może uzgodnić projekt budowlany, jeżeli dołączono do niego:

- 1) zgodę na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 2) zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych albo zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych wyrażoną pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań.

Art. 6d. 1. Rzeczoznawca może uzgodnić projekt budowlany obiektu budowlanego bez uwag lub z uwagami. Uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego potwierdza się przez opatrzenie go pieczęcią i podpisem.

2. Rzeczoznawca przesyła zawiadomienie o uzgodnieniu projektu budowlanego obiektu budowlanego komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji inwestycji w terminie 14 dni od dnia uzgodnienia projektu budowlanego.

3. Zawiadomienie o uzgodnieniu zawiera oznaczenie autora dokumentacji projektowej, nazwę i lokalizację obiektu oraz dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego.

4. W przypadku projektu budowlanego obiektu budowlanego, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”, nie sporządza się zawiadomienia o jego uzgodnieniu.

Art 6e. 1. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu do dnia uzyskania pozwolenia na jego użytkowanie unieważnia uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego, który zawiera rozwiązania niezgodne z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej mające istotny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego.

2. Uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego unieważnia się w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

3. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej informuje niezwłocznie właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o unieważnieniu uzgodnienia.

4. W przypadku unieważnienia uzgodnienia komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsc lokalizacji obiektu budowlanego może na wniosek inwestora:

- 1) w przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuścić możliwość spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż określony w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, jeśli we wniosku wykazano spełnienie warunków, o których mowa w art. 6a ust. 1; przepis art. 6a ust. 2 stosuje się odpowiednio;
- 2) w drodze postanowienia uzgodnić poprawiony lub opracowany na nowo projekt budowlany obiektu budowlanego.

5. Inwestor do wniosku o uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego dołącza co najmniej 5 egzemplarzy tego projektu.

Art. 6f. 1. Projekt budowlany obiektu budowlanego uzgodniony przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej opatruje się pieczęcią organu i przekazuje inwestorowi wraz z postanowieniem.

2. Jeden egzemplarz projektu budowlanego obiektu budowlanego pozostaje w aktach sprawy organu.

Art. 6g. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje obiektów budowlanych istotnych ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem, których projekty budowlane wymagają uzgodnienia,
- 2) podstawowe dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego, które powinny stanowić podstawę uzgodnienia,
- 3) szczegółowy sposób dokonywania uzgodnień projektu budowlanego,
- 4) wzór pieczęci potwierdzającej uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego,
- 5) sposób i zakres zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego

– biorąc pod uwagę przeznaczenie i parametry techniczne obiektów budowlanych, w tym dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, efektywność procesu uzgadniania projektów budowlanych obiektów budowlanych i zawiadamiania o tym uzgodnieniu oraz że pieczęć musi identyfikować rzeczoznawcę dokonującego uzgodnienia.

Art. 7. 1. Wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, wprowadzane do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej oraz wykorzystywane przez te jednostki do alarmowania o pożarze lub innym zagrożeniu oraz do prowadzenia działań ratowniczych, a także wyroby stanowiące podręczny sprzęt gaśniczy, mogą być stosowane wyłącznie po uprzednim uzyskaniu dopuszczenia do użytkowania.

2. Dopuszczenia do użytkowania wyrobów, o których mowa w ust. 1, zwane dalej „dopuszczeniami”, w formie świadectwa dopuszczenia, wydają *jednostki badawczo-rozwojowe*³⁾ Państwowej Straży Pożarnej, wskazane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Dopuszczenia są wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

4. Dopuszczenie może być wydane na podstawie:

- 1) pozytywnej oceny właściwości użytkowych należycie zidentyfikowanego wyrobu, potwierdzonych, w zależności od potrzeb: badaniami, opiniami ekspertów lub innymi dokumentami, jeżeli wynika to z warunków stosowania wyrobu;
- 2) pozytywnej oceny warunków techniczno-organizacyjnych producenta wyrobu.

5. Oceny, o której mowa w ust. 4 pkt 1, dokonuje się w oparciu o Polskie Normy, a w przypadku ich braku – wymagania techniczno-użytkowe określone w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 14. Oceny, o której mowa w ust. 4 pkt 2, dokonuje się w oparciu o normy dotyczące systemów zarządzania jakością.

³⁾ Obecnie instytuty badawcze, na podstawie art. 49 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620), która weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.

6. W przypadku, gdy wyrób został:

- 1) zgodnie z prawem wyprodukowany lub dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej albo w Republice Turcji,
- 2) zgodnie z prawem wyprodukowany w innym państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym

– dopuszczenie wydaje się po ustaleniu, że poziom bezpieczeństwa wyrobu nie jest niższy od określonego w Polskich Normach lub wymaganiach techniczno-użytkowych.

7. Dopuszczony wyrób podlega oznakowaniu przez producenta znakiem *jednostki badawczo-rozwojowej*³⁾ Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie.

8. W okresie, o którym mowa w ust. 3, wyroby, na które zostało wydane dopuszczenie podlegają kontroli zgodności wyrobu z wymaganiami technicznymi, dokonywanej przez *jednostkę badawczo-rozwojową*³⁾ Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie.

9. W przypadku negatywnych wyników kontroli, o której mowa w ust. 8, *jednostka badawczo-rozwojowa*³⁾ Państwowej Straży Pożarnej, która wydała dopuszczenie może je cofnąć.

10. Za czynności związane z wydaniem i zmianą dopuszczenia oraz kontrolą, o której mowa w ust. 8, pobiera się opłaty.

11. Na wysokość opłaty za czynności związane z wydaniem lub zmianą dopuszczenia wyrobów mają wpływ:

- 1) rodzaj wykonywanej czynności;
- 2) rodzaj wyrobu;
- 3) stopień skomplikowania wyrobu lub programu oceny;
- 4) koszt pracy na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej;
- 5) koszt badań wyrobu zależny od zakresu badań.

12. Na wysokość opłaty za czynności kontrolne zgodności wyrobu z wymaganiami technicznymi mają wpływ wyłącznie koszty związane z badaniem tego wyrobu.

13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe czynności wykonywane w kolejnych etapach procesu dopuszczenia, zmiany i kontroli dopuszczenia, podmiot uprawniony do pobierania opłat, a także sposób ustalania ich wysokości, uwzględniając okoliczność, że powinny one zapewnić pokrycie kosztów procesu dopuszczenia i jego kontroli.

14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz wyrobów, o których mowa w ust. 1;
- 2) wymagania techniczno-użytkowe wyrobów;
- 3) tryb wydawania, zmiany i cofania dopuszczenia;
- 4) tryb przeprowadzania kontroli dopuszczenia;
- 5) sposób znakowania wyrobów.

Art. 8. Korzystanie przez właściciela, zarządcę lub użytkownika budynku, obiektu lub terenu z usług z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest dobrowolne.

Art. 9. Kto zauważy pożar, klęską żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa.

Art. 10. (uchylony)

Art. 11. (uchylony)

Art. 11a. Członkowie ochotniczych straży pożarnych mogą uczestniczyć w przeglądach przeprowadzanych przez gminy w ramach realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Rozdział 2a

Rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

Art. 11b. 1. Rzeczoznawcą może być osoba, która posiada:

- 1) kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa lub posiada tytuł zawodowy inżynier lub magister inżynier oraz
- 2)⁴⁾ przygotowanie zawodowe potwierdzone egzaminem złożonym z wynikiem pozytywnym.

2. Egzamin potwierdzający przygotowanie zawodowe obejmuje znajomość przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz umiejętność stosowania zawartych w nich wymagań i doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych stosownie do tych wymagań.

Art. 11c. 1. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna co najmniej raz w roku.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej powołuje i odwołuje członków komisji egzaminacyjnej, a także wyznacza jej przewodniczącego, zastępcę i sekretarza. Komisja egzaminacyjna składa się z co najmniej 7 członków powołanych spośród rzeczoznawców.

3. Egzamin składa się z części:

- 1) pisemnej obejmującej znajomość przepisów prawa i wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych;
- 2) ustnej polegającej na rozwiązaniu problemów z zakresu działania rzeczoznawcy na przykładzie opisanych przypadków.

4. Wynik egzaminu określa się jako „pozytywny” albo „negatywny”.

5. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej egzaminu jest uzyskanie wyniku pozytywnego z części pisemnej egzaminu. Wynik negatywny z części pisemnej egzaminu jest wynikiem negatywnym z egzaminu.

6. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy może być zwolniona z części pisemnej egzaminu, jeżeli posiada co najmniej 10-letnią praktykę:

- 1) w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych w rozumieniu art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej lub w sprawowaniu nadzoru nad wykonywaniem tych czynności albo
- 2) w prowadzeniu prac naukowych lub badawczo-rozwojowych z zakresu ochrony przeciwpożarowej w instytutach badawczych lub uczelniach, albo
- 3) w wykonywaniu zawodu inżyniera pożarnictwa lub inżyniera w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego po ukończeniu studiów wyższych w Szkole Głównej Służby Pożarniczej lub projektanta w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane oraz ukończyła w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studia podyplomowe dla osób ubiegających się o wykonywanie zawodu rzeczoznawcy.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do osób, które już raz uzyskały wynik negatywny z egzaminu.

8. O wyniku egzaminu rozstrzyga komisja egzaminacyjna zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, a w przypadku jego nieobecności – głos jego zastępcy.

Art. 11d. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy za przeprowadzenie egzaminu wnosi opłatę w wysokości 15% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym egzamin, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Opłata stanowi przychód funduszu centralnego, o którym mowa w art. 19g pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy przystępuje tylko do części ustnej egzaminu, wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu wynosi 10% kwoty, o której mowa w ust. 1.

⁴⁾ Ze zmianą podaną w pkt 1 obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 marca 2016 r. o sprostowaniu błędów (Dz. U. poz. 298).

3. Wniesiona opłata za przeprowadzenie egzaminu podlega zwrotowi, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy:

- 1) nie została dopuszczona do egzaminu;
- 2) wycofa wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy nie później niż w terminie 14 dni przed wyznaczoną datą przeprowadzenia części pisemnej egzaminu;
- 3) nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych i złożyła udokumentowany wniosek o zwrot opłaty w terminie 7 dni od wyznaczonej daty egzaminu.

Art. 11e. Informację o terminie i miejscu egzaminu oraz o wysokości opłaty wskazanej kwotowo za przeprowadzenie egzaminu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 60 dni przed terminem jego przeprowadzenia.

Art. 11f. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy składa do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 11b ust. 1 pkt 1;
- 2) kwestionariusz osobowy;
- 3) potwierdzenie wniesienia opłaty za przeprowadzenie egzaminu;
- 4) dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w art. 11c ust. 6.

3. Kwestionariusz osobowy zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) informację o wykształceniu;
- 7) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;
- 8) informację o zawodzie wyuczonym lub wykonywanym;
- 9) informację o przebiegu pracy zawodowej;
- 10) adres zamieszkania;
- 11) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 12) inne informacje, jeżeli w ocenie osoby ubiegającej się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy mają one znaczenie dla oceny kwalifikacji.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej sprawdza wniosek, a w razie konieczności wzywa osobę ubiegającą się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek niezłożony lub nieuzupełniony w terminie pozostawia się bez rozpoznania.

5.⁵⁾ Nie później niż na 7 dni przed terminem egzaminu w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się listę osób dopuszczonych do egzaminu, zawierającą imię lub imiona i nazwisko oraz imię ojca każdej z tych osób.

Art. 11g. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przyznaje, w drodze powołania, prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy osobie, która spełnia wymagania określone w art. 11b ust. 1.

⁵⁾ Ze zmianą podaną w pkt 2 obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w odnośniku 4.

Art. 11h. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej prowadzi i aktualizuje wykaz rzeczoznawców, który zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) numer uprawnień;
- 7) datę wydania aktu powołania;
- 8) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;
- 9) informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie;
- 10) informację o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 11) informacje o przyczynach zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 12) informację o cofnięciu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy i przyczynach tego cofnięcia;
- 13) adres zamieszkania;
- 14) wskazanie województwa właściwego dla miejsca zamieszkania lub państwo zamieszkania;
- 15) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 16) datę przeprowadzenia egzaminu i datę sprawdzianu.

2. Informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie usuwa się z wykazu rzeczoznawców po upływie dwóch lat od dnia jego udzielenia.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6, 7, 10 i 14, a w przypadku wyrażenia zgody przez rzeczoznawcę – również adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.

Art. 11i. 1. Rzeczoznawca jest uprawniony do:

- 1) uzgadniania projektów budowlanych obiektów budowlanych i projektów urządzeń przeciwpożarowych, o których mowa w art. 6b;
- 2) uzgadniania projektów innych niż określone w art. 6b;
- 3) sporządzania ekspertyz technicznych i innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 4) wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2a.

2. Rzeczoznawca jest obowiązany do:

- 1) prowadzenia i przechowywania przez okres 5 lat ewidencji uzgodnionych projektów budowlanych obiektów budowlanych oraz kopii zawiadomień o uzgodnieniu tych projektów, wraz z dowodami ich wysłania;
- 2) udostępniania dokumentów, o których mowa w pkt 1, na żądanie komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rzeczoznawcy, Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej lub osobom przez nich upoważnionym;
- 3) zawiadamiania o zmianie swojego miejsca zamieszkania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej właściwych ze względu na nowe i poprzednie miejsce zamieszkania w terminie 30 dni od dnia zmiany miejsca zamieszkania;
- 4) samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie znajomości przepisów i stanu wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

3. Rzeczoznawca nie może uzgadniać opracowanych przez siebie projektów obiektów budowlanych i projektów urządzeń przeciwpożarowych.

4. Ewidencja uzgodnionych projektów zawiera:

- 1) imię lub imiona, nazwisko albo nazwę autora dokumentacji projektowej;
- 2) rodzaj i nazwę projektu;
- 3) nazwę i adres inwestycji lub obiektu budowlanego;
- 4) datę uzgodnienia;
- 5) datę wysłania zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego;
- 6) uwagi.

5. W ewidencji uzgodnionych projektów nie zamieszcza się informacji o projekcie, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”.

Art. 11j. 1. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych obejmuje w szczególności:

- 1) przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub technicznym,
- 2) opublikowanie jako autor lub współautor książki, artykułu lub tłumaczenia,
- 3) udział w kongresach, zjazdach, konferencjach lub sympozjach naukowych lub technicznych,
- 4) udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkoleń,
- 5) udział w internetowych programach edukacyjnych

– w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

2. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych rzeczoznawca potwierdza uzyskaniem pozytywnego wyniku ze sprawdzianu.

3. Rzeczoznawca przystępuje do sprawdzianu najpóźniej w piątym roku po roku, w którym został powołany do wykonywania zawodu rzeczoznawcy albo w którym uzyskał pozytywny wynik z ostatniego sprawdzianu.

4. W stosunku do rzeczoznawcy pełniącego funkcję członka komisji egzaminacyjnej okres, o którym mowa w ust. 3, liczy się od kolejnego roku po roku zaprzestania pełnienia przez niego tej funkcji.

5. Sprawdzenie przeprowadza komisja egzaminacyjna w formie pisemnej nie rzadziej niż 2 razy w roku, w odstępie co najmniej 3 miesięcy. Informację o terminie i miejscu sprawdzianu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 45 dni przed terminem jego przeprowadzenia.

6. Rzeczoznawca zawiadamia Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o zamiarze przystąpienia do sprawdzianu co najmniej na 14 dni przed terminem sprawdzianu.

7. Rzeczoznawca może realizować obowiązek samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez uczestnictwo w szkoleniach dla rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanych dalej „szkoleniami dla rzeczoznawców”.

8. Rzeczoznawca, który w okresie od powołania do wykonywania zawodu rzeczoznawcy albo uzyskania pozytywnego wyniku z ostatniego sprawdzianu uzyskał 20 punktów ze szkoleń dla rzeczoznawców, uzyskuje pozytywny wynik ze sprawdzianu, jeżeli zawiadomi Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o ich uzyskaniu co najmniej na 14 dni przed terminem sprawdzianu. W zawiadomieniu rzeczoznawca informuje o szkoleniach, w których brał udział, podając ich nazwy, terminy, w których się odbyły, oraz liczby przypisanych im punktów.

9. Szkolenia dla rzeczoznawców prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

10. Jednostkę do organizacji szkolenia dla rzeczoznawców, spośród wymienionych w ust. 9, wyznacza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, określając jego zakres oraz uzgadniając z jednostką program szkolenia i wymagania kwalifikacyjne wykładowców.

11. Szkoleniom dla rzeczoznawców Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przypisuje punkty, których liczba zależy od zakresu tematycznego i wymiaru czasowego szkolenia jednak nie więcej niż 5 punktów za jedno szkolenie.

12. Uczestnictwo i ukończenie szkolenia dla rzeczoznawców stwierdza zaświadczenie o jego ukończeniu zawierające informację o liczbie punktów.

13. Listę wydanych zaświadczeń jednostka organizująca szkolenie dla rzeczoznawców przesyła niezwłocznie po jego zakończeniu do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

14. Za szkolenia dla rzeczoznawców pobiera się opłatę.

15. Opłata za szkolenie dla rzeczoznawców jest zależna od liczby jednostek godzinowych zajęć i wynosi do 2% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym szkolenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za każdą jednostkę 45 minutową zajęć, przy czym opłata ta nie może przekroczyć łącznie 30% tej kwoty.

16. Informację o wysokości opłaty za szkolenie dla rzeczoznawców podmioty, o których mowa w ust. 9, zamieszczają na swojej stronie internetowej.

17. Opłata za szkolenie dla rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych stanowi:

- 1) w przypadku ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu wojewódzkiego, o którym mowa w art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – przychód, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 3) w przypadku szkół Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – przychód, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 4) w przypadku pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu szkoły Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 19g pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) w przypadku instytutów badawczych Państwowej Straży Pożarnej – przychód, o którym mowa w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

18. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zapewnia taką liczbę szkoleń dla rzeczoznawców, która umożliwia rzeczoznawcom realizację obowiązku samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w sposób, o którym mowa w ust. 7.

19. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór zawiadomienia, którym rzeczoznawca informuje Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o szkoleniach dla rzeczoznawców, w których brał udział,
- 2) wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla rzeczoznawców,
- 3) sposób i tryb wnoszenia opłaty za szkolenie dla rzeczoznawców

– kierując się zapewnieniem właściwego sposobu dokumentowania odbycia szkolenia przez rzeczoznawcę, a także sprawności organizacji rekrutacji na szkolenia.

Art. 11k. Rzeczoznawcy, który nie przystąpił do sprawdzianu w wymaganym terminie albo uzyskał negatywny wynik ze sprawdzianu, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zawiesza prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, w drodze postanowienia. Na postanowienie o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 11l. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację pracy komisji egzaminacyjnej,
- 2) sposób przeprowadzania egzaminu na rzeczoznawcę oraz sprawdzianu dla rzeczoznawców oraz sposób ustalania wyniku z egzaminu lub sprawdzianu,
- 3) sposób i tryb wnoszenia oraz zwrotu opłaty za przeprowadzenie egzaminu na rzeczoznawcę,
- 4) wzór kwestionariusza osobowego,
- 5) wzór aktu powołania do wykonywania zawodu rzeczoznawcy

– mając na względzie zapewnienie przejrzystego procesu oceny przygotowania zawodowego kandydata na rzeczoznawcę oraz uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego przebiegu egzaminu i sprawdzianu.

Art. 11m. 1. Rzeczoznawca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z:

- 1) uzgadnianiem projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
- 2) wykonywaniem ekspertyz technicznych lub innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

2. Obowiązek ubezpieczenia nie dotyczy rzeczoznawców niewykonywujących czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz charakter czynności, których dotyczy ubezpieczenie.

Art. 11n. 1. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przy pomocy komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

2. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców jest sprawowany w zakresie:

- 1) uzgadniania przez nich projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
- 2) wykonywania przez nich ekspertyz technicznych lub opinii, o których mowa w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
- 3) wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w art. 6d ust. 2 oraz art. 11i ust. 2 pkt 1 i 3.

3. Nadzór komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej nad działalnością rzeczoznawców jest sprawowany w stosunku do obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie województwa – w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz do rzeczoznawców zamieszkałych na terenie województwa – w zakresie wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w art. 6d ust. 2 oraz art. 11i ust. 2 pkt 1 i 3.

4. Nadzór nad działalnością rzeczoznawców, którzy zajmują stanowisko komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, są zatrudnieni w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej lub zamieszkują poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

5. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej mogą żądać od:

- 1) rzeczoznawcy wyjaśnień i dokumentów w zakresie objętym nadzorem;
- 2) autora projektu budowlanego, którego uzgodnienie jest przedmiotem postępowania, od organów administracji architektoniczno-budowlanej lub organów nadzoru budowlanego, udostępnienia potwierdzonej kopii tego projektu.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, są obowiązane odpowiednio do złożenia wyjaśnień oraz udostępnienia dokumentów lub potwierdzonej kopii projektu budowlanego w terminie 14 dni od dnia doręczenia żądania.

7. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej mogą przeprowadzać postępowanie wyjaśniające.

8. Postępowania wyjaśniającego nie wszczyna się po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, a postępowania administracyjnego po upływie 5 lat od:

- 1) dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego, w przypadkach dotyczących uzgodnienia przez rzeczoznawcę projektu budowlanego obiektu budowlanego;
- 2) rozpoczęcia użytkowania urządzenia przeciwpożarowego realizowanego w przypadkach innych niż określone w pkt 1.

9. Z postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) oznaczenie miejsca i daty rozpoczęcia i zakończenia postępowania wyjaśniającego;
- 2) imiona i nazwiska osoby sporządzającej protokół oraz rzeczoznawcy, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 3) podstawę wszczęcia postępowania wyjaśniającego;
- 4) zarzuty postawione rzeczoznawcy, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 5) opis przebiegu postępowania wyjaśniającego, w tym informację o wyjaśnieniach oraz dokumentach złożonych przez rzeczoznawcę, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 6) ocenę zasadności zarzutów oraz innych okoliczności sprawy wraz ze wskazaniem, które zarzuty zostały udokumentowane, a które odrzucone, oraz ze wskazaniem, jakie przepisy prawa zostały naruszone przez rzeczoznawcę, wobec którego wszczęto postępowanie wyjaśniające;

- 7) inne informacje istotne dla sprawy będącej przedmiotem postępowania;
- 8) wniosek w sprawie dalszego postępowania;
- 9) datę sporządzenia oraz podpis osoby sporządzającej protokół.

Art. 11o. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy w ramach postępowania wyjaśniającego komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą wykonywane przez rzeczoznawcę czynności, lub dla jego miejsca zamieszkania może:

- 1) udzielić rzeczoznawcy upomnienia na piśmie, o czym niezwłocznie informuje Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) zawiadomić Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy i przekazać mu zebrany materiał dowodowy wraz z protokołem, gdy z okoliczności sprawy wynika potrzeba skierowania rzeczoznawcy na powtórny egzamin lub cofnięcia mu prawa do wykonywania zawodu.

Art. 11p. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, po otrzymaniu zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy, prowadzi postępowanie wyjaśniające.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może prowadzić postępowanie wyjaśniające również w przypadku uzyskania w inny sposób informacji o nieprawidłowościach w działalności rzeczoznawcy lub w przypadku wykonywania zawodu przez rzeczoznawcę, któremu zawieszono prawo do wykonywania tego zawodu.

Art. 11r. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczoznawcy Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może:

- 1) udzielić rzeczoznawcy upomnienia na piśmie;
- 2) skierować rzeczoznawcę na egzamin, o którym mowa w art. 11b ust. 2, w celu powtórnej oceny przygotowania zawodowego do wykonywania zawodu rzeczoznawcy;
- 3) cofnąć rzeczoznawcy prawo do wykonywania zawodu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996, 1579 i 2138).

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej kieruje rzeczoznawcę na egzamin w drodze decyzji administracyjnej. Rzeczoznawcy skierowanemu na egzamin zawieszona jest prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy w drodze decyzji administracyjnej. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 11s. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy:

- 1) w przypadku gdy rzeczoznawca wykonuje zawód rzeczoznawcy, mimo zawieszenia prawa do wykonywania tego zawodu;
- 2) po upływie 2 lat od dnia zawieszenia mu prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, jeżeli w tym czasie nie ustały przyczyny tego zawieszenia;
- 3) na wniosek rzeczoznawcy.

Art. 11t. Osoba, której w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w jej działalności lub wykonywania zawodu rzeczoznawcy mimo zawieszenia prawa do jego wykonywania cofnięto prawo do wykonywania zawodu rzeczoznawcy, nie może przystąpić do egzaminu przed upływem 3 lat od dnia cofnięcia jej prawa do wykonywania zawodu rzeczoznawcy.

Rozdział 3

Organizacja ochrony przeciwpożarowej

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych pełni nadzór nad funkcjonowaniem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. (uchylony)

Art. 13. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposoby i warunki ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się:

- 1) czynności, których wykonywanie w obiektach budowlanych oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione ze względu na możliwość spowodowania pożaru lub jego rozprzestrzeniania się albo możliwość wystąpienia utrudnień w prowadzeniu działań ratowniczych lub ewakuacji;
- 2) sposób, w jaki właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów budowlanych lub terenów powinni spełniać swoje obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 3) sposoby postępowania przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych;
- 4) odpowiednie warunki ewakuacji oraz warunki, w których użytkowany budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi;
- 5) wymagania, jakie powinny spełniać instalacje wodociągowe przeciwpożarowe;
- 6) zakres obligatoryjnego stosowania w obiektach budowlanych stałych urządzeń gaśniczych, systemów sygnalizacji pożarowej obejmujących urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe oraz dźwiękowych systemów ostrzegawczych i gaśnic;
- 7) wymagania, jakie powinny spełniać instalacje i urządzenia techniczne w obiektach budowlanych;
- 8) sposoby prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym i oceny zagrożenia wybuchem;
- 9) sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów;
- 10) sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego zbioru palnych płodów rolnych, ich transportu i składowania.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

4. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, uwzględnia się:

- 1) rodzaje obiektów, w stosunku do których jest wymagane zapewnienie zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- 2) sposoby określania wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych;
- 3) wymagania przeciwpożarowe, jakie powinny spełniać sieci wodociągowe;
- 4) źródła wody do zewnętrznego gaszenia pożaru;
- 5) wymagania, jakie powinny spełniać hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe;
- 6) rodzaje obiektów budowlanych, do których powinna być doprowadzona droga pożarowa;
- 7) wymagania, jakie powinna spełniać droga pożarowa.

Art. 14. 1. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez:

- 1) walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi;
- 2) ratownictwo techniczne;
- 3) ratownictwo chemiczne;
- 4) ratownictwo ekologiczne;
- 5) ratownictwo medyczne;
- 6) współpracę z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1868 i 2020 oraz z 2017 r. poz. 60) oraz systemem powiadamiania ratunkowego.

1a.⁶⁾ Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków współpracuje z właściwymi organami i podmiotami podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, w tym podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

⁶⁾ Dodany przez art. 30 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904), która weszła w życie z dniem 2 lipca 2016 r.

2.⁷⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w szczególności w zakresie:

- 1) funkcjonowania na obszarze powiatu, województwa i kraju,
- 2) walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi,
- 3) ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego,
- 4) dysponowania do działań ratowniczych,
- 5) kierowania działaniem ratowniczym,
- 6) współpracy, o której mowa w ust. 1a,
- 7) prowadzenia dokumentacji zdarzeń określonych w art. 2 pkt 2 oraz dokumentacji funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- 8) organizacji odwodów operacyjnych,
- 9) organizacji stanowisk kierowania

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnej skuteczności działań ratowniczych.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, wojewoda lub starosta odpowiednio na obszarze kraju, województwa lub powiatu określają zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, koordynują jego funkcjonowanie i kontrolują wykonywanie wynikających stąd zadań, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska kierują tym systemem.

4. Wojewoda i starosta wykonują swoje zadania przy pomocy odpowiednio wojewódzkiego i powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego, działających na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 209).

5. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) koordynuje funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze gminy w zakresie ustalonym przez wojewodę. Zadanie to może być wykonywane przy pomocy komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej, jeżeli komendant taki został zatrudniony przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), albo przy pomocy komendanta gminnego związku ochotniczych straży pożarnych.

6–9. (uchylone)

Art. 14a. (uchylony)

Art. 14b. (uchylony)

Art. 14c. (uchylony)

Art. 14d. (uchylony)

Art. 14e. (uchylony)

Art. 14f. (uchylony)

Art. 14g. 1. System Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej, zwany dalej „SWD PSP”, stanowi system teleinformatyczny wspierający wykonywanie zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego przez wszystkie jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, jak również przyjmowanie zgłoszeń alarmowych z centrów powiadamiania ratunkowego, o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. poz. 1635, z 2014 r. poz. 1877 i 1915 oraz z 2017 r. poz. 60).

2. Właściwi komendanci Państwowej Straży Pożarnej zapewniają utrzymanie SWD PSP.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej planuje i realizuje rozbudowę oraz modyfikację SWD PSP.

4. Utrzymanie, rozbudowa i modyfikacje SWD PSP są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, oraz z części, których dysponentami są właściwi wojewodowie.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, parametry funkcjonalne SWD PSP, sposób jego funkcjonowania w sytuacjach awaryjnych oraz sposób utrzymania, mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnego poziomu współpracy między systemem teleinformatycznym systemu powiadamiania ratunkowego i SWD PSP.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 30 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Art. 14h. 1. Państwowa Straż Pożarna może przetwarzać dane, uzyskane w związku z obsługą zgłoszenia alarmowego, o której mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, w tym dane osoby zgłaszającej i innych osób, których zgłoszenie dotyczy.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej jest administratorem danych, przetwarzanych w SWD PSP, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922).

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może upoważnić kierowników jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej do udzielania i cofania, w jego imieniu, upoważnień do przetwarzania danych osobowych w SWD PSP dla osób uczestniczących w przetwarzaniu tych danych.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w ust. 3, tworzy i aktualizuje ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w SWD PSP.

5. W odniesieniu do danych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się obowiązku określonego w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

Art. 14i. 1. SWD PSP uzyskuje nieodpłatnie, za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, 1579, 1823, 1948, 1954 i 2003), informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

2. SWD PSP uzyskuje nieodpłatnie dostęp do danych przestrzennych i związanych z nimi usług, udostępnianych za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 40 ust. 3e ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1629 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60).

Art. 15. Jednostkami ochrony przeciwpożarowej są:

- 1) jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej;
- 1a) jednostki organizacyjne Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej;
- 2) zakładowa straż pożarna;
- 3) zakładowa służba ratownicza;
- 4) gminna zawodowa straż pożarna;
- 4a) powiatowa (miejska) zawodowa straż pożarna;
- 5) terenowa służba ratownicza;
- 6) ochotnicza straż pożarna;
- 7) związek ochotniczych straży pożarnych;
- 8) inne jednostki ratownicze.

Art. 16. Zadania i organizację Państwowej Straży Pożarnej określa odrębna ustawa.

Art. 16a. 1. Jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, tworzy się jako jednostki umundurowane i wyposażone w specjalistyczny sprzęt, przeznaczone do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.

2. W jednostkach wymienionych w art. 15 pkt 1a–5 i 8 są zatrudnieni pracownicy podlegający szczególnym obowiązkom wynikającym z charakteru pracy oraz posiadający odpowiednie kwalifikacje i warunki psychofizyczne, zwani dalej „strażakami jednostek ochrony przeciwpożarowej”.

3. Strażakiem jednostki ochrony przeciwpożarowej może być pracownik, który ma kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa.

3a. Osobę przyjmowaną do pracy w jednostce ochrony przeciwpożarowej zatrudnia się na pierwsze stanowisko, jeżeli spełnia ona wymagania w zakresie wykształcenia przed uzyskaniem określonych kwalifikacji.

4.⁸⁾ Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak obejmują posiadanie co najmniej średniego wykształcenia oraz ukończenia szkolenia w zawodzie strażak lub szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak.

⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 9.

4.⁹⁾ Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak obejmują posiadanie co najmniej wykształcenia średniego lub średniego branżowego oraz ukończenia szkolenia w zawodzie strażak lub szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak.

4a. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu technik pożarnictwa obejmują posiadanie tytułu technik pożarnictwa.

4b. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa obejmują posiadanie:

- 1) tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa albo
- 2) tytułu zawodowego inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi albo
- 3) tytułu zawodowego inżynier oraz tytułu zawodowego magister inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacji do wykonywania zawodu technik pożarnictwa oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkolenia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi.

4c. Przeszkolenie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 2 i 3, jest prowadzone w formie studiów podyplomowych.

4d. Na przeszkolenie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 2 i 3, kierują pracodawcy.

4e. Szkolenie w zawodzie strażak prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, a na potrzeby ochrony przeciwpożarowej jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.

4f. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak potwierdza świadectwo ukończenia szkolenia w zawodzie strażak albo szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak lub decyzja o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego strażak.

5. Strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej powinni posiadać zdolność fizyczną i psychiczną do pracy w tych jednostkach. Oceny zdolności fizycznej i psychicznej strażaka do pracy dokonuje lekarz służby medycyny pracy.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) rodzaje szkoleń równorzędnych ze szkoleniem w zawodzie strażak,
- 3) zakres oraz formy realizacji szkolenia w zawodzie strażak,
- 4) zakres programowy szkolenia w zawodzie strażak oraz tryb ustalania programu tego szkolenia,
- 5) tryb wydawania oraz wzór świadectwa o ukończeniu szkolenia w zawodzie strażak

– kierując się rodzajem zadań wykonywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, koniecznością współdziałania w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wydawanych świadectw.

Art. 17. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, a za jego zgodą inni ministrowie, wojewodowie, organy jednostek samorządu terytorialnego, mogą, w drodze zarządzenia, tworzyć, przekształcać lub likwidować zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze, gminne (miejskie) albo powiatowe (miejskie) zawodowe straże pożarne, terenowe służby ratownicze lub inne jednostki ratownicze, uwzględniając częstotliwość występowania pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń oraz potrzeby w zakresie zapewnienia należytej ochrony przeciwpożarowej na danym terenie.

2. Instytucje, organizacje, osoby prawne lub fizyczne mogą, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, tworzyć, przekształcać lub likwidować zakładowe straże pożarne, zakładowe służby ratownicze, gminne (miejskie) albo powiatowe (miejskie) zawodowe straże pożarne, terenowe służby ratownicze lub inne jednostki ratownicze, uwzględniając częstotliwość występowania pożarów, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń oraz potrzeby w zakresie zapewnienia należytej ochrony przeciwpożarowej na danym terenie.

⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 13 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 18. Organizację i szczegółowe zasady funkcjonowania zakładowej straży pożarnej, zakładowej służby ratowniczej, gminnej zawodowej straży pożarnej, terenowej służby ratowniczej oraz innych jednostek ratowniczych – określają osoby prawne lub fizyczne je tworzące, w porozumieniu i pod nadzorem komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej właściwego ze względu na teren działania.

Art. 19. 1. Ochotnicza straż pożarna i związek ochotniczych straży pożarnych funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach.

1a. Ochotnicza straż pożarna jest jednostką umundurowaną, wyposażoną w specjalistyczny sprzęt, przeznaczoną w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.

1b. Bezpośredni udział w działaniach ratowniczych mogą brać członkowie ochotniczych straży pożarnych, którzy ukończyli 18 lat i nie przekroczyli 65 lat, posiadający aktualne badania lekarskie dopuszczające do udziału w działaniach ratowniczych oraz odbyli szkolenie pożarnicze, o którym mowa w art. 28 ust. 1.

1c.¹⁰⁾ Ochotnicza straż pożarna może współdziałać z Wojskami Obrony Terytorialnej w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań.

1d.¹⁰⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, może określić, w drodze rozporządzenia, formy współdziałania ochotniczej straży pożarnej z Wojskami Obrony Terytorialnej, sprawy wymagające współdziałania, sposób wymiany informacji dotyczących spraw wymagających współdziałania oraz formy koordynacji wspólnych przedsięwzięć, uwzględniając potrzebę sprawnej realizacji tej współpracy.

2. Szczegółowe zadania i organizację ochotniczej straży pożarnej i ich związku określa statut.

3. Wszelkie sprawy dotyczące ochrony przeciwpożarowej, określone w statucie ochotniczej straży pożarnej i ich związku, wymagają uzgodnienia z komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej właściwym ze względu na teren działania lub Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej w przypadku związku ochotniczych straży pożarnych działającego na terenie całego kraju.

Art. 20. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres, szczegółowe warunki i tryb włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–6 i 8, do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 21. 1. Wojewoda może żądać od:

- 1) związku ochotniczych straży pożarnych,
- 2) ochotniczej straży pożarnej pozostającej poza strukturami związku ochotniczych straży pożarnych,
- 3) organów wykonawczych gmin i powiatów, instytucji, organizacji, osób prawnych i fizycznych, które utworzyły jednostki ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisu art. 17,

informacji związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie danego województwa.

2. Uprawnienia wojewody określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do starosty.

Art. 21a. Organy administracji rządowej są obowiązane zasięgać opinii ogólnokrajowych organizacji zrzeszających strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej o projektach ustaw i rozporządzeń dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

Art. 21b. Do zadań własnych powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- 1) prowadzenie analiz i opracowywanie prognoz dotyczących pożarów, klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń;
- 2) prowadzenie analizy sił i środków krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu;
- 3) budowanie systemu koordynacji działań jednostek ochrony przeciwpożarowej wchodzących w skład krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz służb, inspekcji, straży oraz innych podmiotów biorących udział w działaniach ratowniczych na obszarze powiatu;
- 4) organizowanie systemu łączności, alarmowania i współdziałania między podmiotami uczestniczącymi w działaniach ratowniczych na obszarze powiatu.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2138), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Rozdział 4

Działanie ratownicze

Art. 22. 1. Działanie ratownicze prowadzą jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1–6 i 8.

1a. Uprawnionymi do kierowania działaniem ratowniczym są:

- 1) na poziomie strategicznym – strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk oficerskich związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi;
- 2) na poziomie taktycznym – osoby wymienione w pkt 1, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk aspiranckich oraz strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje zawodowe co najmniej technik pożarnictwa;
- 3) na poziomie interwencyjnym – osoby wymienione w pkt 1 i 2, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk podoficerskich, strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak oraz członkowie ochotniczej straży pożarnej, którzy ukończyli szkolenie przygotowujące do dowodzenia lub posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym.

3. (uchylony)

Art. 23. 1. Jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–6 i 8, mają obowiązek uczestniczyć, na wezwanie Państwowej Straży Pożarnej, w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 koszty związane z działaniami ratowniczymi są zwracane tym jednostkom z budżetu państwa.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, teren działania poszczególnych jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunki udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakres, szczegółowe warunki i tryb zwrotu poniesionych przez nie kosztów.

Art. 24. 1. W przypadku powstania pożaru w pomieszczeniach misji dyplomatycznej, urzędu konsularnego lub instytucji międzynarodowej, korzystających z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego, prowadzenie działania ratowniczego przez jednostki ochrony przeciwpożarowej jest dopuszczalne po uprzednim uzyskaniu zgody szefa misji, kierownika urzędu konsularnego lub kierownika instytucji międzynarodowej, z zastrzeżeniem przepisu ust. 2.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być jednak domniemana w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia wymagającego niezwłocznego działania ratowniczego.

Art. 25. 1. Kierujący działaniem ratowniczym może:

- 1) zarządzić ewakuację ludzi i mienia;
- 2) wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób trzecich w rejonie działania ratowniczego;
- 3) przejąć w użytkowanie na czas niezbędny dla działania ratowniczego nieruchomości i ruchomości, środki transportu, sprzęt, ujęcia wody, inne środki gaśnicze, a także przedmioty i urządzenia przydatne w działaniu ratowniczym.

2. Kierujący działaniem ratowniczym ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, przedsiębiorców i osób fizycznych.

3. Kierujący działaniem ratowniczym może odstąpić w trakcie działania ratowniczego od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb korzystania z praw, o których mowa w ust. 1–3.

Rozdział 5

Uprawnienia strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i członków ochotniczych straży pożarnych

Art. 26. 1. Strażakowi jednostki ochrony przeciwpożarowej, a także członkowie ochotniczej straży pożarnej, zwanemu dalej „osobą poszkodowaną”, który w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, przysługuje:

- 1) jednorazowe odszkodowanie w razie doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;
- 2) renta z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy;
- 3) odszkodowanie z tytułu szkody w mieniu.

2. Członkom rodziny osoby poszkodowanej, która zmarła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1, przysługuje:

- 1) jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci osoby poszkodowanej;
- 2) renta rodzinna;
- 3) odszkodowanie z tytułu szkody w mieniu.

3. Jednorazowe odszkodowania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, przysługują na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej w wysokości kwot ustalanych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i są wypłacane przez podmioty ponoszące koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej.

4. Renty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, przysługują:

- 1) osobom poszkodowanym będącym członkami ochotniczych straży pożarnych oraz członkom ich rodzin – na zasadach, w trybie i wysokości określonych w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach;
- 2) osobom poszkodowanym będącym strażakami jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz członkom ich rodzin – na zasadach, w trybie i wysokości określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

5. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, ustala i wypłaca, z zastrzeżeniem ust. 6, podmiot ponoszący koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisów o odszkodowaniach przysługujących w związku ze służbą w Państwowej Straży Pożarnej.

6. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, przysługujące osobie poszkodowanej lub członkowi rodziny osoby poszkodowanej będącej członkiem jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego ustala i wypłaca właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej.

7. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, ustala się według następujących zasad:

- 1) w razie utraty lub całkowitego zniszczenia mienia odszkodowanie ustala się według ceny zakupu obowiązującej w czasie ustalania odszkodowania, z uwzględnieniem stopnia zużycia mienia;
- 2) w razie uszkodzenia mienia odszkodowanie stanowi równowartość przywrócenia go do stanu sprzed wypadku; jeżeli jednak stopień uszkodzenia jest znaczny albo koszty naprawy przekroczyłyby wartość uszkodzonego mienia, wypłaca się odszkodowanie w wysokości określonej w pkt 1.

8. Osobie poszkodowanej, której świadczenia odszkodowawcze, o których mowa w ust. 1, przysługują także z tytułu stosunku pracy lub służby albo ubezpieczenia społecznego lub majątkowego, przyznaje się jedno świadczenie wybrane przez zainteresowanego.

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w ust. 2 pkt 1 i 3, z uwzględnieniem rodzaju dokumentów stanowiących podstawę do wszczęcia, prowadzenia i zakończenia postępowania, treści orzeczenia kończącego postępowanie oraz trybu odwoławczego.

Art. 26a. 1. Członkowi ochotniczej straży pożarnej, który w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach doznał uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku, za czas niezdolności do pracy, za który nie zachował prawa do wynagrodzenia albo nie otrzymał zasiłku chorobowego albo świadczenia rehabilitacyjnego na podstawie odrębnych przepisów, przysługuje, na jego wniosek, rekompensata pieniężna, zwana dalej „rekompensatą”.

2. Rekompensata przysługuje za każdy dzień niezdolności do pracy w wysokości 1/30 minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008 oraz z 2016 r. poz. 1265).

3. Rekompensatę, przysługującą członkowi ochotniczej straży pożarnej niewłączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, ustala i wypłaca podmiot ponoszący koszty funkcjonowania jednostki ochrony przeciwpożarowej jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

4. Rekompensatę, przysługującą członkowi ochotniczej straży pożarnej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, ustala i wypłaca właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej.

5. W przypadku gdy członkowi ochotniczej straży pożarnej przysługiwałaby rekompensata przyznana w wysokości wyższej niż otrzymane wynagrodzenie albo otrzymany zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne, na jego wniosek, wypłaca się wyrównanie do wysokości rekompensaty. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

6. Rekompensata wypłacana jest za okres niezdolności do pracy, lecz nie dłużej niż przez okres łącznego pobierania zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania rekompensaty oraz wyrównania, o którym mowa w ust. 5, wzór wniosków o ustalenie prawa do rekompensaty i wyrównania oraz dokumenty stanowiące podstawę do ich ustalenia i wypłaty, kierując się koniecznością ujednoczenia procedur oraz zapewnienia sprawnej realizacji przyznawania rekompensaty oraz wyrównania, a także biorąc pod uwagę dokumenty zgromadzone w toku postępowania o odszkodowanie, o którym mowa w art. 26.

Art. 27. Z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych korzystają:

- 1) uprawnieni do prowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych;
- 2) strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej i członkowie ochotniczych straży pożarnych biorący udział w działaniu ratowniczym lub wykonujący inne zadania związane z ochroną przeciwpożarową;
- 3) osoby fizyczne, które na podstawie art. 25 ust. 2 zostały zobowiązane do udziału w działaniu ratowniczym.

Art. 27a. Strażakowi jednostki ochrony przeciwpożarowej, o której mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8, o ile nie jest strażakiem Państwowej Straży Pożarnej, oraz żołnierzowi pełniącemu służbę w tej jednostce przysługuje prawo do odzieży specjalnej i ekwipunku osobistego, na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 28. 1. Członek ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę, otrzymuje ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu ustala rada gminy w drodze uchwały.

2. Wysokość ekwiwalentu, o którym mowa w ust. 1, nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przed dniem ustalenia ekwiwalentu, za każdą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym. Ekwiwalent jest wypłacany z budżetu gminy.

3. Ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie przysługuje członkowi ochotniczej straży pożarnej za czas nieobecności w pracy, za który zachował wynagrodzenie.

4. Członkowie ochotniczych straży pożarnych, za czas nieobecności w pracy z przyczyn określonych w ust. 1, zachowują przewidziane w odrębnych przepisach uprawnienie do innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą.

5. W przypadku zbiegu świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 4, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów stosuje się przepisy korzystniejsze.

6. Członek ochotniczej straży pożarnej biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych ma prawo do okresowych bezpłatnych badań lekarskich.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób przeprowadzania oraz zakres badań, o których mowa w ust. 6, a także podmioty uprawnione do ich przeprowadzania, uwzględniając specyfikę działań ratowniczych, a także kwalifikacje podmiotów przeprowadzających badania lekarskie.

Rozdział 6

Świadczenia rzeczowe i finansowe

Art. 29. Koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z:

- 1) budżetu państwa;
- 2) budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne;
- 4) środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Art. 30. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu ponosi w pełni koszty nabycia i utrzymania, w stanie zapewniającym sprawność, sprzętu, urządzeń przeciwpożarowych, środków gaśniczych, urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych i innych urządzeń oraz instalacji ochrony przeciwpożarowej, do których posiadania zobowiązują go przepisy wydane na podstawie art. 13 ust. 1 i 3, a także koszty wykonania obowiązku określonego w art. 5.

Art. 31. 1. Państwowa Straż Pożarna jest obowiązana do przekazywania nieodpłatnie technicznie sprawnego, zbędnego sprzętu i urządzeń ochotniczym strażom pożarnym, po zasięgnięciu opinii właściwego zarządu wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zakładowe straże pożarne lub zakładowe służby ratownicze mogą przekazywać nieodpłatnie sprawny technicznie, zbędny sprzęt i urządzenia Zarządowi Głównemu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ochotniczym strażom pożarnym pozostającym poza strukturami związku.

Art. 32. 1. Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, ponoszą podmioty tworzące te jednostki.

2. Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 1.

3. Gmina ma również obowiązek:

- 1) bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej;
- 2) ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarnej; ubezpieczenie może być imienne lub zbiorowe nieimienne;
- 3) ponoszenia kosztów okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 28 ust. 6.

3a. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) może zatrudnić komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej. Na stanowisku komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej może być także zatrudniony komendant gminny związku ochotniczych straży pożarnych.

3b. Jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać ochotniczym strażom pożarnym środki pieniężne w formie dotacji.

4. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do ochotniczej straży pożarnej funkcjonującej w budynku, obiekcie lub na terenie niebędącym własnością, nieużytkowanym bądź niezarządzanym przez gminę.

Art. 33. 1. Budżet państwa uczestniczy w kosztach funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2–6 i 8, jeżeli jednostki te działają w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych corocznie określi, w drodze rozporządzenia, wysokość środków finansowych i ich podział między podmioty, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ich wykorzystania wyłącznie dla zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Art. 34. 1. Inne koszty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych i ich związków, związane z ochroną przeciwpożarową, pokrywane są z budżetu państwa, o ile na podstawie odrębnych przepisów zostaną przekazane gminom jako zadania zlecone.

2. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 1, określana jest corocznie przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i przekazywana ochotniczym strażom pożarnym lub ich związkom.

Art. 35. 1. Szkolenie członków ochotniczej straży pożarnej, o których mowa w art. 28 ust. 6, prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna.

2. Szkolenie strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, oraz członków ochotniczej straży pożarnej, o której mowa w art. 32 ust. 4, może prowadzić odpłatnie Państwowa Straż Pożarna.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi szczegółowe zasady i sposób odpłatności za szkolenia, o których mowa w ust. 2.

Art. 36. (uchylony)

Art. 37. 1. Nieruchomości, środki transportu, urządzenia i sprzęt pozostający w dyspozycji ochotniczej straży pożarnej lub ich związku mogą być, z zastrzeżeniem wynikającym z przepisu art. 33 ust. 1, odpłatnie wykorzystywane do innych społecznie użytecznych celów, określonych w statucie ochotniczej straży pożarnej lub ich związku.

2. Środki uzyskane z tytułu, o którym mowa w ust. 1, stanowią dochody własne ochotniczej straży pożarnej lub ich związku.

Art. 38. 1. Zakłady ubezpieczeń są obowiązane przekazywać 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na określone cele ochrony przeciwpożarowej.

1a. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej otrzymują po 50% kwoty, o której mowa w ust. 1.

2. (uchylony)

Art. 39. 1. Środki finansowe przekazane Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej i Zarządowi Głównemu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów art. 35 ust. 2 i art. 38 ust. 1a są przeznaczone wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady rozdziału środków, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 40. 1. Działające w dniu wejścia w życie ustawy ochotnicze straże pożarne oraz Związek Ochotniczych Straży Pożarnych stają się stowarzyszeniami w rozumieniu ustawy – Prawo o stowarzyszeniach.

2. (pominięty)

3. (pominięty)

4. (pominięty)

Art. 41. (pominięty)

Art. 42. (uchylony)

Art. 43. (pominięty)

Art. 44. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, w którym funkcjonuje resortowa lub zakładowa straż pożarna albo inna jednostka ochrony przeciwpożarowej, w tym ochotnicza straż pożarna, ponosi wszelkie koszty związane z utrzymaniem tych jednostek.

Art. 44a. Ustawa nie narusza przepisów prawa geologicznego i górniczego.

Art. 45. (pominięty)

Art. 46. Traci moc ustawa z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. poz. 106, z 1988 r. poz. 132, z 1989 r. poz. 192 oraz z 1990 r. poz. 198).

Art. 47. Ustawa wchodzi w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia¹¹⁾.

¹¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 11 września 1991 r.